

Danske kølefirmaer styrker udvikling

Etablerer Køleteknisk VirksomhedsCenter på Alsion, Sønderborg

■ Af Arne Jakobsen, centerleder

Den 30. august 2006 er der stiftende generalforsamling i et nyt køleteknologisk center på det nye forsknings- og uddannelsescenter Alsion i Sønderborg. Det bliver et center bestående af en række – i første omgang danske – køletekniske virksomheder og institutioner.

Hvad barnet – helt præcist – kommer til at hedde, debatteres stadig, men en foreløbig arbejdstitel er: Køleteknisk VirksomhedsCenter, Alsion.

Tiltaget er det logiske svar på følgende observationer:

- Innovationshastigheden øges når flere virksomheder går sammen i et forpligtigende samarbejde om udvikling af et produkt, som rummer

Arne Jakobsen, centerleder

kommercielle muligheder for alle de involverede parter.

- Danmark skal (bl.a.) leve af produkter, som involverer en unik kombination af komponent-, system- og brugs-know-how.
- Der er mangel på ingeniører med køleteknisk viden på højt niveau.
- Det kan være svært at tiltrække studerende til emnet og til „det sønderjyske område.”
- Antal ansatte indenfor det køletekniske område er generelt reduceret på universiteterne.
- De skarpe grænser mellem universiteter, vidensinstitutioner

og erhvervsliv er under opblødning. Innovation er på den ene side blevet en del af universiteternes målsætning og på den anden side er virksomhederne i højere grad indstillet på medvirke til samarbejde, som også kan stimulere de ingeniør-studerendes interesse for det køletekniske område.

Selve tanken og initiativet er kun knap et år gammelt, og fik sin grobund, da bestyrelsesformand for Lodam (i Sønderborg) Jens Andersen havde været til et par møder i det Regionale Innovationsråd.

Talen var om nye „fyrtårne” og milliardindustrier, men holdt sig på et relativt abstrakt og generelt niveau. Dette motiverede Jens Andersen til at forslå „Køleteknik, som et revitaliseret fyrtårn.” Siden har (næsten) alle syntes, at det var en fantastisk ide.

En arbejdsgruppe med Jens Andersen, Lodam og Arne Jakobsen, Institut for Produkt Udvikling (IPU) som de drivende kræfter, har omsat ideen til konkret handling. Starten blev også godt hjulpet i gang ved facilitering af Huset Mandag Morgen.

Mission og vision

Centerets mission kan formuleres således:

- at øge og fremtidssikre innovationsevnen hos medlemsvirksomhederne.

Visionen er:

- at skabe et virksomhedscenter, forankret på Alsion, som:
- understøtte innovationsprojekter på tværs af virksomhederne
- øge og vedligeholde køleteknisk kompetence via skræddersyet udbud og afholdelse af efteruddannelse

- skærpe fagligheden ved formulering og ledelse af offentligt finansierede forskningsprojekter i samarbejde med universiteter og forskningsinstitutioner, samt ved ophold af projektstuderende, indenlandske og udenlandske forskere

- sikre rekrutteringsgrundlag ved afholdelse og understøttelse af ingeniøruddannelses-aktiviteter

Der arbejdes med organisationsmodellen vist i figur 1.

Forskningsprojekter

Det er selv sagt op til bestyrelsen at konstituere sig selv, men som det tegner sig pt. til at Jens Andersen blive bestyrelsesformand, og Arne Jakobsen fra IPU vil blive „hyret” til at lede centeret.

Et af de spændende aspekter er det forpligtigende og vedvarende samarbejde på tværs af „organisationsgrænser”. Således arbejdes der med koordinerede ph. d. forskningsprojekter, hvor Danmarks Tekniske Universitet (DTU)/IPU repræsenterer den traditionelle kølefaglighed, Aalborg Universitet (AAU) regulering, Syd Dansk Universitet (SDU) sensor-teknik og Teknologisk Institut det eksperimentelle arbejde.

Endvidere er ambitionen at etablere en 2-årig masteruddannelse i Køleteknik og Innovation på SDU i Sønderborg. I forbindelse hermed vil AAU og DTU bidrage med hver deres spidskompetencer.

For de involverede parter tegner der sig mange spændende perspektiver, som bl.a. rummer tiltrækning af udenlandske forskere, der kan tage såkaldt „sabbaticals” og lægge noget af deres „kvalitetstid i centeret”. Det unik-

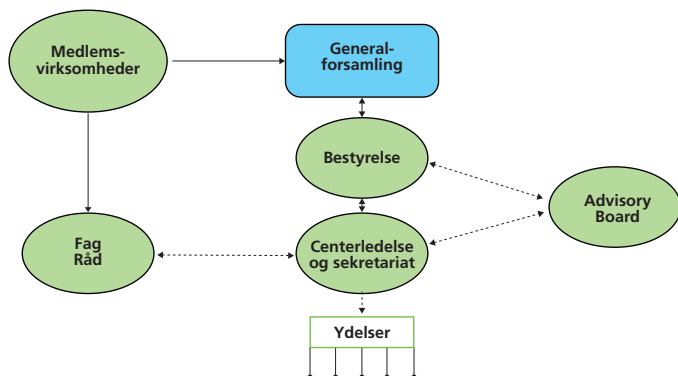
ke i forhold til lignende udenlandske centre vil være at virksomhederne „er centeret” frem for blot at dukke op til et møde eller to om året „om centeret”.

Organisation

Der arbejdes mod en organisation, hvor medlemsvirksomhederne betaler et kontingent, som summeret for alle tænkes at blive i størrelsesorden 1 mio. DKK pr. år. Centerets ledelse vil forestå fundraising på størrelsesorden godt 2 mio. kr. årligt, og lægges dertil de mange timer, som virksomhederne bidrager med og de lidt mere skjulte bidrag, forventes et aktivitetsniveau, der kan omregnes til ca. 10 mio. kr. pr. år.

Nogle skeptiske tanke-eksperimenter kan lyde på, at sådan et sådant center vil gøre det sværere for aktører som Teknologisk Institut, IPU, DTU etc. at holde sit nuværende aktivitetsniveau. Det oprigtige svar er, at det forventes at den samlede aktivitetsmængde vil stige, sådan at alle aktører vil opleve en stigende efterspørgsel efter deres ydelser, både ved sit direkte engagement i centeret, og ved de „ringe i vandet” som bliver skabt.

Yderlig information kan fås hos Jens Andersen (ja@lodam.dk) eller Arne Jakobsen (aj@ipu.dk).

Figur 1: Organisering af det Køletekniske VirksomhedsCenter.